

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1872/2019
08.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милија Трифуновић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Народна скупштина, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1193/2018 од 07.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 08.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против става трећег изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1193/2018 од 07.02.2019. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1193/2018 од 07.02.2019. године у ставу другом изреке, тако што се одбија жалба тужене и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 3051/17 од 16.01.2018. године у делу става првог изреке којим је одлучено о затезној камати за период од доспелости сваког појединачног износа дневнице па до 07.05.2013. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3051/17 од 16.01.2018. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев, па је обавезана тужена да тужиоцу на име неисплаћених дневница (234) за учешће у раду за време заседања Народне скупштине Републике Србије и њених одбора у периоду од 07.05.2010. године до 31.05.2012. године, исплати износ од 682.847,98 динара, у појединачним месечним износима са законском затезном каматом на сваки износ од доспелости до исплате (висина износа и датуми доспећа ближе одређени овим ставом изреке). Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2010, 2011 и 2012. годину исплати укупно 66.431,11 динара са законском затезном каматом на годишње износе од 31.12. текуће године за ту годину,

па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 309.793,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1193/2018 од 07.02.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је одлучено о захтеву за исплату дневница, као о главном захтеву са каматом од 07.05.2013. године до исплате. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке тако што је одбијен захтев тужиоца за исплату затезне камате на износе главног дуга неисплаћених дневница за учешће у раду Народне скупштине Републике Србије и њених одбора, за период од 01.06.2010. године до 07.05.2013. године. Ставом трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда у другом ставу изреке тако што је одбијен тужбени захтев за исплату неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2010, 2011 и 2012. годину за износе одређене у изреци са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом четвртим изреке, потврђена је одлука о трошковима поступка садржана у трећем ставу изреке првостепене пресуде за износ од 282.128,48 динара, а преко тог износа до износа од 309.793,00 динара, пресуда је преиначена и захтев тужиоца одбијен. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове жалбеног поступка. Ставом шестим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је решењем административног одбора тужене од 01.07.2008. године примењен у стални радни однос у Народној скупштини Републике Србије почев од 11.06.2008. године. Тужиоцу је утврђен коефицијент за обрачун и исплату плате у висини од 8,60 и право на додатак на плату од 0,4% за сваку пуну годину рада остварену у радном односу. Присуствовао је на 234 седнице скупштине и њених одбора, али му тужена није исплатила дневнице, као ни регрес за коришћење годишњег одмора за 2010, 2011 и 2012. годину.

Висина неисплаћених дневница и накнада за регрес утврђена је оценом налаза и мишљења судског вештака. Првостепени суд је применом члана 10. и 21. Закона о примањима народних посланика у Народној скупштини РС, усвојио тужбени захтев и обавезао тужену да тужиоцу плати 682.847,98 динара на име неисплаћених дневница са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа па до исплате, као и 66.431,11 динара на име регреса за коришћење годишњег одмора за 2010, 2011 и 2012. годину са законском затезном каматом на утврђене годишње износе регреса почев од 31. децембра текуће године за ту годину па до исплате.

Другостепеном пресудом је делимично преиначена првостепена пресуда у делу којим је одлучено о захтеву за накнаду регреса за коришћење годишњег одмора, тако

што је у том делу одбијен тужбени захтев, уз оцену другостепеног суда да се на примања народних посланика на сталном раду у Народној Скупштини, примењује одредба члана 4. став 2. Закон о платама у државним органима и јавним службама, из које произлази да је овим лицима накнада за регрес за коришћење годишњег одмора већ урачуната у коефицијент, па не постоји основ да им се поново обрачунава и исплати ова накнада. Исто тако, другостепени суд је преиначио првостепену одлуку и у делу затезне камате на досуђене износе дневница, тако што је одбио захтев у наведеном делу за период од доспећа појединачних месечних износа, утврђених првостепеном одлуком, до 07.05.2013. године са оценом да рок за исплату дневница није одређен, па применом члана 324. став 2. ЗОО, тужилац има право на тражену камату од 07.05.2013. године, као дана обраћања туженој захтевом за мирно решење спора.

Врховни касациони суд налази да се ревизијом неосновано указује на погрешну примену материјалног права у делу којим је одлучено о захтеву за исплату регреса за коришћење годишњег одмора.

Начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања, између осталих и народних посланика на сталном раду у Народној скупштини, уређена је Законом о платама у државним органима и јавним службама („Сл. гласник РС“, бр.34/2001, ... и 21/2016). Одредбом члана 3. став 2. овог Закона, прописано је да основицу за обрачун и исплату плата за председника Републике, народне посланике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне скупштине Републике Србије утврђује Административни одбор Народне скупштине, у складу са средствима обезбеђеним у буџету Републике Србије. Применом члана 4. Закона, коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему и садржи додаток на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење одмора. Одредбом члана 13. истог Закона, прописано је да за изабрано, именовано и постављено лице и запосленог који за пуно радно време, до примене коефицијената према члану 7, 8. и 9. овог закона, остварује плату увећану по основу додатка за исхрану у току рада и месечног износа регреса за годишњи одмор утврђеног актом Владе, у већем износу од плате обрачунате по одредбама овог закона, исплата плате вршиће се у затеченом износу све док плата која му припада по одредбама овог закона не достигне тај износ, а најдуже до 31. децембра 2001. године, док је одредбом члана 14. став 1. овог Закона прописано да ако је до дана ступања на снагу овог закона исплаћен додаток на име регреса за коришћење годишњег одмора за 2001. годину, обрачун и исплата плате по одредбама овог закона и акта Владе из члана 8. овог закона, умањује се сразмерно месечно до укупног износа исплаћеног регреса. Према одредби члана 15. став 1. тачка 3. Закона, даном ступања на снагу овог закона престају да важе чланови 6, 8. и 8а Закона о примањима народних посланика у Народној скупштини Републике Србије („Сл. гласник РС“, број 7/91... 44/98).

Одредбом члана 21. Закона о примањима народних посланика у Народној скупштини Републике Србије („Сл. гласник РС“ број 7/91...44/98), на коју указује тужилац, прописано је да народном посланику на сталном раду у Скупштини припада регрес за коришћење годишњег одмора у износу од 60% од просечне зараде по запосленом у Републици исплаћене у последња три месеца. Међутим, одредбом члана 25. истог Закона, предвиђено је да се примања народних посланика (чланови 10. до 24. Закона), обрачунавају у висини утврђеној овим законом ако посебним законом или прописом донетим на основу закона, није другачије одређено.

Из цитираних законски одредаба произлази да се на примања народних посланика на сталном раду у Народној скупштини примењује Закона о платама у државним органима и јавним службама, као посебан закон, на који упућује одредба члана 25. Закона о примањима народних посланика у Народној скупштини РС, која, супротно наводима ревизије, у конкретном случају искључује примену одредбе члана 21. Закона о примањима народних посланика у Народној скупштини Републике Србије. Примена ове одредбе (члана 21.) је искључена без обзира што су чланом 15. Закона о платама у државним органима и јавним службама стављене ван снаге само одредбе члана 6, 8. и 8а, а не и члан 21. Закона о примањима народних посланика у Народној скупштини РС, с обзиром да је чланом 13. Закона о платама у државним органима и јавним службама, одређено да ће се исплата плате, па и додатака, вршити најдуже до 31.12.2001. године, на који начин је и примена члана 21. Закона о примањима народних посланика у Народној скупштини РС, ограничена до наведеног датума, а који претходи утуженом периоду. На овакав закључак упућује и одредба члана 14. став 1. Закона о платама у државним органима и јавним службама, којом је одређено да ће се лицима којима је до дана ступања на снагу овог закона исплаћен додатак на име регреса за коришћење годишњег одмора (за 2001. годину) обрачун и исплата плате по одредбама овог закона, месечно сразмерно умањивати до укупног износа исплаћеног регреса.

Имајући у виду цитиране одредбе закона, као и да је посебним законом - Законом о платама у државним органима и јавним службама, у члану 4. прописано да је у коефицијенту за обрачун плате садржан и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, по оцени ревизијског суда, другостепени суд је правилно применио материјално право када је закључио да је тужиоцу накнада за регрес већ садржана у коефицијенту за обрачун плата и на тај начин му је иста и исплаћена у спорном периоду, па је правилно побијаном одлуком захтев тужиоца у наведеном делу одбијен као неоснован.

С обзиром да је побијаном одлуком правилно преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев за исплату накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора за 2010, 2011. и 2012. годину, Врховни касациони суд је, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одбио ревизију тужиоца и одлучио као у ставу првом изреке.

Захтев тужиоца за исплату дневница за учешће у раду за време заседања Народне скупштине РС и њених одбора је усвојен, применом члана 10. Закона о примањима народних посланика у Народној скупштини РС. Првостепеном одлуком је признато и право на законску камату на појединачно утврђене месечне износе дневница и то почев од последњег дана у месецу за текући месец до исплате. Побијаном одлуком је делимично преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев у делу камате на досуђене износе, тако што је иста досуђена почев од 07.05.2013. године. Другостепени суд своју одлуку заснива на тврдњи да рок за исплату дневница није одређен због чега, применом члана 324. став 2. ЗОО, има право на камату од дана обраћања Републичком јавном правобранилаштву захтевом за мирно решење спора. По оцени ревизијског суда, иако рок за исплату дневница наведеном одредбом, као ни Законом није одређен, то не значи да не постоји рок за исплату наведеног потраживања, већ да се у том случају има применити Закон о раду, као општи закон који регулише радне односе, којим је у члану 121. прописано да је послодавац дужан да запосленом приликом сваке исплате зараде и накнаде зараде

достави обрачун, а да се обрачун зараде и накнада зараде запосленом мора доставити најкасније до краја месеца за претходни месец.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком погрешно примењено материјалног права када је одбијен захтев за камату за период пре обраћања тужиоца заступнику тужене за мирно решење спора, па је преиначена другостепена одлука и потврђена првостепена пресуда у делу којим је тужиоцу призната камата на досуђене износе дневница почев од последњег дана у месецу за тај месец, као дана доспећа сваког појединачног месечног износа, па до исплате и за период пре 07.05.2013. године.

На основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Тужиоцу су досуђени трошкови ревизијског поступка према Адвокатској тарифи сразмерно успеху у спору за вредност предмета спора до 750.000,00 динара, док тужиоцу трошкови таксе нису досуђени, јер наведене трошкове није определио по врсти и висини, применом члана 163. став 2. ЗПП.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић